

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrta strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Delo banovine

Pretekli teden se je zbral banski svet na svoj posvet o proračunu dravske banovine, ki znaša, kakor smo že poročali, dinarjev 129.273.902. Pred očmi članov tega sveta se je razgrnila slika političnega, kulturnega in socialnega gospodarstva v Sloveniji v preteklem letu. Je to slika naprednega gospodarstva, ki se trudi zadovoljiti želje našega ljudstva ter pospeševati njegov napredek v gospodarstvu in kulturi. Skrb naše banovine je posvečena vsem panogam našega narodnega gospodarstva, zlasti našemu kmetijstvu. Vse, kar je predpogoj in osnova njegovega obstoja in napredka, je deležno ne samo razumevanja, marveč tudi učinkovite podpore banovinske uprave: kmečka izobrazba, kmetijski zavodi, veterinarstvo, gozdarstvo, urejevanje hudournikov, agrarne operacije itd. Omembe vreden je sklad enega milijona dinarjev, ki ga je banovina ustanovila in iz katerega se bodo dajala brezobrestna posojila za obnovo vinogradov. S krepko in srečno roko je posojila banovina v obupen položaj slovenskega združništva z najetjem 5% obligacijskega posojila za Zadružno zvezo v Ljubljani v znesku 63 milijonov dinarjev na 20 let. Gibanje s tem v polni meri zaslužil zahvala, ki mu jo je banski svet soglasno izrekel za njegovo razumevanje, skrb in odločno pomoč kmečkemu kreditnemu združništvu.

Slovenska banovina dela za narod blagonsko kljub vsem finančnim težavam, s katerimi se mora boriti. Finančni viri za njene dohodke so omejeni in skromni. Da se temu merodajnemu nedostatku odopore, bi se morale, kakor je poudarjal gibanje, nekatere vrste davkov, zlasti zemljarina in zgradarina, popolnoma prepustiti samoupravam. Namesto tega pa se banovina vedno bolj obremenjuje z izdatki, ki prav za prav pripadajo državi. Tako n. pr. stane banovino prav mnogo vzdrževanje banovinskih cest, kojih je 86,91%, državnih pa samo 18%, dočim je odstotek državnih cest v drugih banovinah mnogo večji. Mnogo mora banovina trošiti tudi za bolnišnice. Ker država ni plačala onih osmih milijonov dinarjev, ki jih dolguje banovinskim bolnišnicam, se je šolska doklada v novem proračunu povečala od sedanjih 26% na 35%. To naj služi v pojasnjenje težav, ki se z njimi mora boriti naša banovina. Naše upanje je, da se bo sedanji ustroj banovinske uprave kmalu spremenil in resnično samoupravo, banovinski svet pa, ki je sedaj korporacija brez oblasti in določnega delokroga, kot svobodno izvoljeno zastopstvo slovenskega ljudstva v nosilca izvršne in zakonodavne oblasti.

Posojilo za pohorsko in slov.-gor. cesto odobreno

Ban dr. Natlačen je podpisal spis, s katerim se odobrava posojilo 1.500.000 din za dograditev ceste na vrh Pohorja (Hoče—Reka—Sv. Arah) in za začetek nove velike slovenjegoriške ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt. Ker se bosta cesti na Pohorje in v Slovenske gorice gradili predvsem iz posojila, bo mogoče proračunske postavke okrajnega cestnega odbora uporabljati za druge cestne zgradbe v okraju. Posojilo se bo začelo takoj uporabljati ter bo okrajni cestni odbor na prihodnji seji uprave, ki bo v četrtek 24. februarja, sklenil, da se razpiše oddaja del za zadnji del pohorske ceste potom licitacije. Načrti in proračun za ta del pohorske ceste so od nadzorne

oblasti že odobreni ter se bo po končani licitaciji takoj pričelo z delom. Upanje je, da bodo glavna dela za cesto od vznožja Mariborske kočice do Sv. Arah (z odcepom vred) letos končana in bi se leta 1939 lahko ta velika gospodarska in tujskoprometna cesta izročila prometu. — Cesta Sv. Lenart—Sv. Benedikt se bo tudi še letos začela graditi, a malo pozneje, ker mora jo biti načrti še prej odobreni. Posojilo izplača Hranilnica dravske banovine v Mariboru. — Vsekakor je to velik uspeh našega okrajnega cestnega odbora, ki je pod sedanjim režimom dobil zopet vrnjene svoje samoupravne pravice, katere mu je JNS-režim odvzel.

Nemški kancler Hitler govoril tri ure

Kancler Hitler je otvoril zadnjo nedeljo popoldne državni zbor s tri ure trajajočim govorom. Kancler je v prvem delu svojega govora obravnaval znatni vsestranski napredek pod 5 let trajajočim narodno socialističnim režimom. Zanimal je spor nemške armade z vodstvom stranke. Zahteval je Nemcem odvzete kolonije. Izrekel se je proti Društvu narodov in hvalil protiboljševiško zvezo: Nemčija, Italija in Japonska. Napadal je lažipisavo angleških in francoskih časopisov glede razmer v Nemčiji. O najnovejšem razmerju med Nemčijo in Avstrijo je izrekel

le nekaj stavkov z zahvalo kanclerju dr. Schuschniggu, ker se je odzval Hitlerjevemu povabilu in se pripeljal osebno na razgovor v Berchtesgaden. S Poljaki je Nemčija po ureditvi razmer v Gdanskem v najboljšem razmerju. V prijateljskih stikih so Nemci z vsemi balkanskimi državami, s katerimi bodo skušali poglobiti trgovske odnose.

Triurni govor voditelja Nemčije so spremljali poslanci z burnim ploskanjem. Predsednik Göring je izrazil hvaležnost nemškega naroda Hitlerju in mu je zagotovil zvestobo za bodočnost.

Ruski raziskovalci rešeni

Naš list je že parkrat poročal o štirih ruskih raziskovalcih na plavajoči ledeni plošči. Pred osmimi meseci so odložila sovjetska letala četverico ruskih strokovnjakov za severne kraje na veliko plavajočo ledeno ploščo v bližini severnega tečaja. Raziskovalci pod vodstvom Papanina so se javili prostovoljno, da bodo prebili eno leto na tej plošči in vršili znanstvena opazovanja. Od začetka pristanka do rešitve pred dnevi je potovala ledena opazovalnica s toki Ledenege morja proti jugu. V zadnjem času jo je zagrabil vzhodno-grenlandski morski tok in jo je gnal ob vzhodni grenlandski obali proti Atlantskemu oceanu. Položaj plavajoče plošče je lahko na drčanju med drugim ledom po morju zasledoval ves svet, ker so bili raziskovalci poleg z živili in znanstvenimi pripomočki opremljeni tudi z radijsko sprejemno in oddajno postajo. Skupina je imela s seboj najboljšega radio-telefonista Krenkla. Odprava je zašla radi razpoka plošče šele v zadnjem času v težak položaj in je klicala brezžičnim potom na pomoč. Ruska ledolomilca »Tajmir« in »Mur-

manec« sta bila 15. februarja tako blizu plošče, da sta se lahko pogovarjala z lučnimi signali z raziskovalci. Letalo z »Murmanca« je 15. februarja iskalo šotor znanstvenikov dve uri, a ga radi pregoste megle ni moglo najti. Dne 16. februarja so se spustila letala z »Murmanca« ob šotorih Papaninove skupine in so bili s tem ruski raziskovalci zagotovljeni, da bodo rešeni smrti v ledenem morju in v tako zvani polarni ali severni noči. Pri reševanju so prišli tudi ob eno letalo, ki je zašlo v sneženi metež in je pristalo na neki ledeni plošči. Letalca so sicer druga letala rešila, letalo pa je ostalo na ledeni plošči, ker se ni moglo zaradi zaledenelega motorja dvigniti v zrak. Z ledolomilca »Tajmir« so sporočili 19. februarja, da so rešili Papanina in tri tovariše. Omenjena ledolomilca sta po težavni vožnji prodrla tik do ledene plošče, na kateri je bilo Papaninovo taborišče ter sta vzela na krov vse člane ekspedicije, vse znanstvene aparate ter vso važnejšo opremo taborišča. Oba ledolomilca sta takoj nato krenila nazaj proti jugu.